

Dit voorstel loopt achter bij het momenteel rap voortschrijdende inzicht.

Door de corona-crisis zijn ineens enorm veel mensen in zekere zin arbeidsbeperkt geworden: voor horeca-ondernemers is de arbeidsmarkt onbereikbaar, de verdien capaciteit van Schiphol is nog maar 10%, flexwerkers kampen met een urenbeperking.

De regering reageert daarop met maatregelen die ieders financiële situatie zo goed mogelijk moet laten lijken op wat zonder de beperkende omstandigheden het geval zou zijn.

Wat in tijden van grootschalige arbeidsbeperkteid de juiste manier is om met arbeidsbeperkten om te gaan, is dat ook in andere tijden: we delen "de koek" (het totaal van goederen en diensten) zo eerlijk mogelijk met elkaar.

Die benadering mis ik in de regelingen die bedacht zijn toen er veel minder arbeidsbeperkten waren. Zo ook in dit voorstel. De beoogde vereenvoudiging betekent dat de overheid afziet van zijn kerntaak: een tegenhanger van het corona-noodloket regelen, daar waar "loon naar werken" en "werken naar vermogen" iets anders oplevert dan "eerlijk delen" ("loon naar vermogen" = de sterkeren krijgen meer dan de zwakkeren). Het probleem wordt neergelegd bij de arbeidsbeperkten zelf en de werkgevers (waar de overheid zichzelf gemakshalve niet toe rekent).

Laat toch iedere partij doen waar hij of zij goed in is:

- de werknemer werkt naar vermogen;
- de werkgever creëert inkomsten voor het bedrijf uit (het resultaat van) dat werk, en geeft een deel daarvan aan de werknemer onder de noemer "salaris";
- de overheid stuurt middels heffingen en toeslagen waar nodig bij, zodat aan het eind van de dag "de koek" eerlijk is verdeeld.

Abstract gezien zijn bedrijven en werknemers gelijksoortig: het zijn systemen die in de vorm van goederen of diensten een bijdrage leveren aan de samenleving, in ruil voor andere goederen en diensten.

De netste manier om "de koek" eerlijk te verdelen is in mijn ogen deze:

- laat ieder economisch systeem (individu, bedrijf) naar vermogen aan "de koek" bijdragen (in de vorm van goederen of diensten);
- laat ieder economisch systeem belasting betalen over de gegenereerde inkomsten (bedrijf: winst; werknemer: salaris);
- herverdeel dat belastinggeld zodanig over alle economische systemen dat ze, het na belasting resterende deel van de zelf gegenereerde inkomsten wegdenkend, precies die goederen en diensten kunnen inkopen die nodig zijn voor hun bestaanszekerheid;
- herverdeel wat er daarna nog van het belastinggeld over is op basis van de getoonde inzet in plaats van de economische waarde van de geleverde goederen of diensten (dus iemand met een urenbeperking krijgt voor passend deeltijdwerk evenveel als iemand zonder beperking voor een voltijdse baan).

De belangrijkste voordelen van deze werkwijze:

- één systematiek in plaats van een woud van regelingen;
- evenveel bestaanszekerheid voor iedereen;
- onder alle omstandigheden een financiële prikkel om te werken naar vermogen;
- aansluiting bij de roep vanuit de samenleving om bedrijven net zo te belasten als burgers;
- gelijke kansen voor iedereen om een modaal welvaartspeil te bereiken.

In het bijzonder is er op deze manier geen financiële of bureaucratische belemmering voor werkgevers om iemand met een beperking aan te nemen. Eenvoudiger dan dit kan de overheid het zichzelf en andere werkgevers niet maken om de oorspronkelijke banenafspraken en quotumregeling arbeidsbeperkten na te leven.